

Sikkerhedsdatablad

Heptol

1. Identifikation af stoffet/det kemiske produkt og af selskabet/virksomheden

PR-nummer: 1808598 Udarbejdet den: 2009-11-27 / SBHA Erstatter den: 2005-11-01 Anvendelse: Uopvarmet cutbackbitumen til klæbning af asfaltbelægninger.	Leverandør: NCC Roads A/S Fuglesangsallé 16 6600 Vejen Tlf.: 79 96 23 23 Fax: 79 96 23 24 Web-adresse: www.ncc-roads.dk Nødtelefonnr.: 79 96 23 23 (åben mellem kl. 8 og 16) Kontaktperson: Carsten Helmer Nielsen E-mail: roads@ncc.dk
--	---

2. Fareidentifikation

Brandfarlig. Farlig: alvorlig sundhedsfare ved længere tids påvirkning ved indånding. Dampe kan give sløvhed og svimmelhed. Farlig: kan give lungeskade ved indtagelse. Gentagen udsættelse kan give tør eller revnet hud. Giftig for organismer, der lever i vand, kan forårsage uønskede langtidsvirkninger i vandmiljøet. Yderligere information Indeholder ethylbenzen som er optaget på Arbejdstilsynets liste over kræftfremkaldende stoffer. Langvarig og gentagen hudkontakt med opløst bitumen kan muligvis medføre hudkræft. Langvarig eller gentagen indånding af dampe kan give skader på centralnervesystemet.

3. Sammensætning af/oplysning om indholdsstoffer

Einacs nr.	CAS nr.	Stoffer	Klassificering	w/w%	Note
232-490-9	8052-42-4	Bitumen	Ingen	Ca. 50	-
265-185-4	64742-82-1	Naphtha (råolie), hydroafsvovlet tung (< 0,1% benzen)	R10 Xn;R48/20-65 R66 R67 N;R51/53	40-50	1,2,
215-535-7	1330-20-7	Xylen	R10 Xn;R20/21 Xi;R38	2-4	1,2
202-849-4	100-41-4	Ethylbenzen	F;R11 Xn;R20	< 1	1,2,7
230-528-9	7173-62-8	N-Oleyl-1,3-diaminopropan	C;R35 Xn;R22 N;R50	< 0,7	-

1) Stoffet er optaget på Arbejdstilsynets liste over organiske opløsningsmidler.
2) Stoffet er flygtigt ifølge Arbejdstilsynets grænseværdiliste.
7) Stoffet er optaget på Arbejdstilsynets grænseværdiliste over stoffer der mistænkes for at være kræftfremkaldende.
Se punkt 16 for ordlyd af R-sætninger

ALECTIA A/S. Vi har flg. adresser: Skanderborgvej 2, 8260 Viby J, Tlf.: +45 88 191 000, Fax: +45 88 191 910, E-mail: sbha@alectia.com
Teknikerbyen 34, 2830 Virum, Tlf.: +45 88 191 000, Fax: +45 88 191 001
Vestre Stationsvej 21, Postboks 390, 5100 Odense C, Tlf.: +45 63 141 800, Fax: +45 63 141 848
Jupitervej 1, 6000 Kolding, Tlf.: +45 88 191 000, Fax: +45 88 191 001
Sofiendalsvej 9, 9200 Aalborg SV, Tlf.: +45 98 799 000, Fax: +45 98 791 040

4. Førstehjælpsforanstaltninger

Indånding

Frisk luft og hvile under opsyn. Søg evt. læge.

Ved bevidstløshed tilkaldes ambulance. Hvis patienten ikke trækker vejret, gives kunstigt åndedræt. Patienten, som trækker vejret, lejres i aflåst sideleje og holdes varm.

Indtagelse

Skyl straks munden grundigt og drik vand. Fremkald ikke opkastning. Hvis opkastning indtræffer, holdes hovedet så lavt, at der ikke kommer maveindhold i lungerne. Søg læge.

Hud

Fjern forurenede tøj. Vask altid huden grundigt med sæbe og vand. Brug evt. hudrensning. Huden smøres med en fed creme. Ved vedvarende hudirritation, eksem el. lign. søg læge.

Øjne

Skyl straks med vand i ca. 15 minutter. Spil øjet godt op. Evt. kontaktlinser fjernes. Søg læge ved fortsat irritation.

Forbrænding

Skyl med vand, indtil smerterne ophører. Lad fastbrændt bitumen sidde. Fjern tøj, som ikke er fastbrændt - søg læge/sygehus, fortsæt om muligt skylningen til lægen overtager behandlingen.

Øvrige oplysninger

Ved henvendelse til læge medbringes sikkerhedsdatabladet eller etiket. Symptomer: Se punkt 11.

5. Brandbekæmpelse

Brand slukkes med kulsyre, pulver, skum eller vandtåge.

Brug ikke vandstråle, da det spreder branden.

Beholdere i nærheden af brandstedet flyttes eller holdes afkølede med vand/vandtåge.

6. Forholdsregler over for udslip ved uheld

Brug de samme værnemidler som nævnt under punkt 8.

Sørg for god ventilation. Vær opmærksom på eksplosionsfaren. Fjern enhver antændelseskilde.

Spild inddæmnes og opsamles med granulat, sand eller lignende ikke-brændbart materiale og kommes i affaldsbeholdere, der skal være tydeligt mærket med en etiket med følgende tekst: "Indeholder et stof, der er omfattet af dansk arbejdsmiljøregulering med hensyn til kræftfarlig". Spild returneres til fabrik eller bortskaffes. Bortskaffelse: se under punkt 13.

Spild må ikke udledes til kloak, vandløb eller lignende.

7. Håndtering og opbevaring

Håndtering

Sørg for god ventilation ved arbejde med produktet.

Undgå indånding af dampe og sprøjtetåge (aerosoltåge).

Undgå kontakt med hud og øjne.

Sørg for god personlig hygiejne.

Håndteringstemperatur: udetemperaturen.

Opbevaring

Produktet skal opbevares i tæt lukket original emballage på et tørt, køligt og ventileret sted. Følg Beredskabsstyrelsens tekniske forskrifter for opbevaring af brandfarlige væsker. Skal opbevares forsvarligt, utilgængeligt for børn, og ikke sammen med eller i nærheden af tobak, mad, drikkevarer, foderstoffer, lægemidler og lignende.

Brandfareklasse og oplag

Brandfareklasse II-1, oplagsenhed 5 liter. Der må højst opbevares 25 enheder uden brandmyndighedernes godkendelse.

8. Eksponeringskontrol/Personlige værnemidler

Forholdsregler ved brug

Personlige værnemidler er ikke nødvendige, hvis man opholder sig i lukket førerkabine med overtryk og luftforsyning gennem effektivt filter.

Ved håndsprøjtning anbefales en dysetype, der ikke frembringer respirabel sprøjtetåge i væsentlige mængder.

Det er ikke tilladt at ryge, spise eller drikke i arbejdsområdet ligesom opbevaring af tobak, mad og drikkevarer ikke må finde sted.

Personlige værnemidler skal opbevares adskilt fra andet tøj. Værnemidler må ikke bæres i spisepauser.

Vask hænder før pauser, måltider, toiletbesøg, og efter endt arbejde. Brug mild sæbe og vand efterfulgt af fed creme. Vand og rensmiddel skal medbringes, hvis arbejdet ikke foregår nær skurvogn eller samlingssted.

Produktet må ikke anvendes i nærheden af åben ild eller andre antændelseskilder. Rygning forbudt.

Åndedrætsværn

Ved maskinel udsprøjtning via sprede- eller sprøjteramme og/eller kantstenssprede- eller sprøjtehoved, forsynet med skørt, anvendes åndedrætsværn med A2P2 kombinationsfilter, medmindre førerkabinen er lukket og med luftforsyning gennem effektivt filter.

Ved håndsprøjtning anvendes åndedrætsværn med A2P2 kombinationsfilter.

Ved udkostning og ved manuel omhældning/tømming af emballage anvendes åndedrætsværn med A2 filter undtagen ved kortvarigt, udendørs arbejde (A2P2 kombinationsfilter kan også anvendes).

Handsker og beskyttelsestøj

Brug beskyttelseshandsker af nitrilgummi eller lignende, gummistøvler af nitrilgummi eller PVC og overtræksdragt med hætte eller regntøj.

Øjenværn

Ved håndsprøjtning og ved manuel omhældning/tømming af emballage anvendes øjenværn.

Grænseværdier

Indholdsstoffer	Grænseværdi	Anmærkninger
Naphtha (råolie), hydroafsvovlet tung	25 ppm 145 mg/m ³	-

Kontrolmetoder

De angivne grænseværdier kan kontrolleres ved arbejdshygiejniske målinger.

9. Fysisk-kemiske egenskaber

Udseende: Brun til sort væske

Lugt: Af opløsningsmidler

Vægtfylde: Ca. 0,9 g/ml

Opløselighed i vand: Uopløselig

Flammepunkt: Ca. 25 °C

Ekspløsningsgrænser: 0,7-6,5 (vol)%

10. Stabilitet og reaktivitet

Stabilitet: Produktet er stabilt ved anvendelse efter leverandørens anvisninger.

Reaktivitet: Dampene kan antændes ved temperaturer over flammepunktet og danne eksplosive blandinger med luft.

Undgå kontakt med stærke oxidationsmidler.

Farlige nedbrydningsprodukter: Sundhedsfarlige nedbrydningsprodukter kan dannes ved ophedning og brand.

ALECTIA A/S. Vi har flg. adresser: Skanderborgvej 2, 8260 Viby J, Tlf.: +45 88 191 000, Fax: +45 88 191 910, E-mail: sbha@alectia.com
Teknikerbyen 34, 2830 Virum, Tlf.: +45 88 191 000, Fax: +45 88 191 001
Vestre Stationsvej 21, Postboks 390, 5100 Odense C, Tlf.: +45 63 141 800, Fax: +45 63 141 848
Jupitervej 1, 6000 Kolding, Tlf.: +45 88 191 000, Fax: +45 88 191 001
Sofieldalsvej 9, 9200 Aalborg SV, Tlf.: +45 98 799 000, Fax: +45 98 791 040

11. Toksikologiske oplysninger

Akut

Indånding

Indånding af dampe og sprøjtetåge kan medføre irritation af luftveje, svimmelhed, sløvhed, hovedpine, beruselse og nedsat reaktionsevne samt ved høje koncentrationer bevidstløshed.

Indtagelse

Virker stærkt irriterende. Kemisk betinget lungebetændelse kan indtræffe, hvis produktet ved indtagelse eller ved opkastning kommer i lungerne.

Hudkontakt

Virker affedtende på huden. Langvarig eller gentagen kontakt kan give irritation og eksem.

Øjenkontakt

Stærk i øjnene virker irriterende.

Langtidsvirkninger

Kræft

Langvarig og gentagen hudkontakt med produktet kan muligvis medføre hudkræft. IARC (det internationale kræftforskningsagentur) vurderer, at bitumenopløsninger i nogle dyreforsøg ved pensling på hud har virket kræftfremkaldende. Ethylbenzen er optaget på Arbejdstilsynets liste over stoffer, der anses for at være kræftfremkaldende. IARC vurderer på baggrund af dyreforsøg, at ethylbenzen er muligt kræftfremkaldende hos mennesker (gruppe 2B).

Risiko for skader på nervesystem

Langvarig eller gentagen indånding af dampe kan medføre skader på centralnervesystemet herunder hjerneskader med symptomer som bl.a. træthed, hovedpine, koncentrations- og hukommelsesbesvær.

12. Miljøoplysninger

Produktet er giftigt for organismer, der lever i vand og kan forårsage uønskede langtidsvirkninger i vandmiljøet.

Mobilitet

Flyder på vand. Kan spredes i vandmiljøet. Klæber til jord eller anden overflade. Opløsningsmidlet fordamper relativt hurtigt fra vand og jord.

Persistens og nedbrydelighed

Opløsningsmidlet bedømmes at være biologisk letnedbrydeligt. Bitumen er et holdbart materiale, som ikke nedbrydes biologisk.

Bioakkumulationspotentiale

Opløsningsmidlet kan ophobes i organismer, der lever i vand.

Miljøoplysninger for indholdsstoffer

Taltrimethylammoniumchlorid:

Taltrimethylammoniumchlorid er let bionedbrydelig.

Toksicitet for fisk : LC50, Arter: Oncorhynchus mykiss

Dose: 0,3 mg/l, Ekspositionsvarighed: 96 h

Toksicitet for dafnier og andre hvirvelløse vanddyr : EC50,

Arter: Dafnie

Dose: 0,01 - 0,1 mg/l, Ekspositionsvarighed: 48 h

Værdierne er anslået fra test på tilsvarende produkter.

Toksicitet overfor alger : EC50, Arter: alge.

Dose: 0,01 - 0,1 mg/l, Ekspositionsvarighed: 72 h

Værdierne er anslået fra test på tilsvarende produkter.

13. Forhold vedrørende bortskaffelse

Spild, rester, tom emballage og værnemidler skal lægges i særlige affaldsbeholdere, som er mærket med en etiket med følgende tekst: "Indeholder et stof, der er omfattet af dansk arbejdsmiljøregulering med hensyn til kræftfrisiko." Afleveres til kommunal modtagestation.

Kemikalieaffaldsgruppe: H Affaldsfraktion: 03.21 EAK kode: 17 03 02

Absorptionsmidler (granulat el. lign.), brugte værnemidler, klude mv. forurenede med produktet:

Kemikalieaffaldsgruppe: H Affaldsfraktion: 03.21 EAK kode: 15 02 02

14. Transportoplysninger

Transporten skal finde sted efter nationale og/eller internationale regler for transport af farligt gods.

ADR: UN 1999 ; TJÆRE, FLYDENDE ; 3 ; III

IMDG: UN 1999 ; TARS, LIQUID ; 3 ; III

Klassificeringskode: F1 Fareseddel ADR: 3 Farenummer: 30

Flammepunkt: 25°C Fareseddel IMDG: 3 IMDG EmS.: F-E, S-E

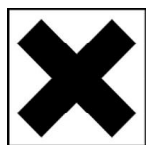
Transport efter afsnit 1.1.3.6 (den undtagne mængde/frimængde): Faktor: 1. Maksimal samlet mængde per transporterende enhed: 1000 kg.

Tunnelkode: (D/E).

Begrænsede mængder

ADR: Max. 5 l pr. indvendig emballage og max. 30 kg pr. kolli ved kombinationsemballage. Ved anvendelse af krympe- eller strækfolie er grænsen 5 l pr. indvendig emballage og max. 20 kg pr. kolli (indvendige emballager skal være af metal eller plast, som ikke let går i stykker eller perforeres).

15. Oplysninger om regulering

Sundhedsskadelig

Miljøfarlig

Farebetegnelse: Sundhedsskadelig; Miljøfarlig

Faresymboler: Xn;N

Indeholder

Naphtha (råolie), hydroafsvovlet tung.

R-sætninger

Brandfarlig. (R10)

Farlig: alvorlig sundhedsfare ved længere tids påvirkning ved indånding. (R48/20)

Giftig for organismer, der lever i vand, kan forårsage uønskede langtidsvirkninger i vandmiljøet. (R51/53)

Farlig: kan give lungeskade ved indtagelse. (R65)

Gentagen udsættelse kan give tør eller revnet hud. (R66)

Dampe kan give sløvhed og svimmelhed. (R67)

S-sætninger

Undgå indånding af dampe og aerosoltåger. (S23)

Undgå kontakt med huden. (S24)

Undgå udledning til miljøet. Se særlig vejledning/sikkerhedsdatablad. (S61)

Ved indtagelse undgå at fremprovokere opkastning: kontakt omgående læge og vis denne beholder eller etiket. (S62)

Anden mærkning

Ingen.

Anvendelsesbegrænsning

Produktet må ikke anvendes af unge under 18 år, særlige regler gælder for lærlinge. Produktet må ikke opvarmes.

Udsprøjtning af produktet er ikke tilladt, dog kan denne bestemmelse fraviges i perioden 1. oktober til 1. april, hvis det ikke er teknisk muligt at anvende klæbemidler uden organiske opløsningsmidler.

Krav om uddannelse

Arbejdet må kun udføres af personer, som enten har gennemgået kurset "Sundhed og sikkerhed ved vejasfaltarbejde", eller er instrueret af en person, der har gennemgået kurset. Brugeren skal kende indholdet af sikkerhedsdatabladet.

Kemikaliesikkerhedsvurdering

Der er ikke udført kemikaliesikkerhedsvurdering.

16. Andre oplysninger

Anvendte kilder

Arbejdstilsynets bekendtgørelse om arbejde med stoffer og materialer nr. 292/2001.

Miljøministeriets bekendtgørelse om klassificering, emballering, mærkning, salg og opbevaring af kemiske stoffer og produkter nr. 329/2002.

Miljøministeriets bekendtgørelse om affald nr. 1634/2006.

Bekendtgørelse om særlige pligter for fremstillere, leverandører og importører mv. af stoffer og materialer efter lov om arbejdsmiljø nr. 559/2002 + Forordning 1907/2006/EF.

Arbejdstilsynets bekendtgørelse om unges arbejde nr. 239/2005.

At-vejledning nr. C.0.1., august 2007, Grænseværdier for stoffer og materialer.

Europa-Parlamentets og Rådets Forordning (EF) Nr. 1272/2008 af 16. december 2008 om klassificering, mærkning og emballering af stoffer og blandinger

Ordlyd af R-sætninger i punkt 3

R10 Brandfarlig.

R11 Meget brandfarlig.

R20 Farlig ved indånding.

R20/21 Farlig ved indånding og ved hudkontakt.

R22 Farlig ved indtagelse.

R35 Alvorlig ætsningsfare.

R38 Irriterer huden.

R48/20 Farlig: alvorlig sundhedsfare ved længere tids påvirkning ved indånding.

R50 Meget giftig for organismer, der lever i vand.

R51/53 Giftig for organismer, der lever i vand, kan forårsage uønskede langtidsvirkninger i vandmiljøet.

R65 Farlig: kan give lungeskade ved indtagelse.

R66 Gentagen udsættelse kan give tør eller revnet hud.

R67 Dampe kan give sløvhed og svimmelhed.

Der er foretaget ændringer i følgende punkter

Udgave 4: Ændringer i alle punkter.

ALECTIA A/S. Vi har flg. adresser: Skanderborgvej 2, 8260 Viby J, Tlf.: +45 88 191 000, Fax: +45 88 191 910, E-mail: sbha@alectia.com

Teknikerbyen 34, 2830 Virum, Tlf.: +45 88 191 000, Fax: +45 88 191 001

Vestre Stationsvej 21, Postboks 390, 5100 Odense C, Tlf.: +45 63 141 800, Fax: +45 63 141 848

Jupitervej 1, 6000 Kolding, Tlf.: +45 88 191 000, Fax: +45 88 191 001

Sofiendalsvej 9, 9200 Aalborg SV, Tlf.: +45 98 799 000, Fax: +45 98 791 040 (Udarbejdet i Toxido®)